

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—
== V upravištvo: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v, na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.
== Izhaja: ==
vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
== Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. ==
Upraviškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 4 strani.

Hofrat Ploj.

Kdor še nima jasnih pojmov o velikianski zadregi, v katero je prišla liberalna stranka, temu priporočamo, da prebere včerajšnji uvodnik »Slovenskega Naroda« pod naslovom »Klerikalno intrigantstvo«. Članek resno pripoveduje, da se je afera »končala z osramočenjem klerikalnih spletkarjev«, in sicer to radi tega, ker je hofrat Ploj po osem dnevnem premišljevanju končno slovesno komunike požrl. Nadalje se pa v tem članku hofrat Ploj prav resno izgovarja radi svojega znanega petminutnega govora v proračunskem odseku lanske poletje. Predvsem slovesno zatrjuje, da njegov govor ni trajal pet, temveč dvajset minut. Bilo je sicer res samo pet minut, a mi smo ženerozni in mu jih damo še pet čez dvajset, recimo, da gre hofratu Ploju petindvajset — minut. Toliko priznava sam, da ni obstruiral. Izgovarja se s tem, da je moral v imenu vseh jugoslovanskih poslancev podati »deklaracijo«, da se bo obstruiralo. Ne glede na to, da gospodu hofratu ni »Narodna zveza« nikdar poverila kako »deklaracijo«, temveč je imel samo nalogo, kakor vsak drugi, ne glede na to dalje, da se deklaracij še nikdar noben človek ni ustrašil, osebno tudi ne nobena vlada in nobena stranka, najmanj pa deklaracij ponižnega vladnega hofrata Ploja, je vendar vsakemu jasno, da bi Plojeva deklaracija bila le potem resna, če bi jej sledilo takoj tudi dejanje, to se pravi, če bi bil gospod hofrat Ploj potem, ko je, kakor pravi, napovedal obstrukcijo, z obstrukcijo tudi takoj začel in z večurnim govorom pokazal isto resno voljo, o kateri sedaj trdi, da jo je imel, potem bi njegova deklaracija imela pomen in bi ji moral vsak verjeti, med tem, ko ji tako ni verjel nihče, ne prijatelj, ne nasprotnik, temveč je bila splošna sodba, ki še danes trdno stoji, da se je gospod hofrat le zmuzal, potem, ko je s svojo »deklaracijo«, kakor je že njegova navada, vrgl svojim jugoslovanom nekaj peska v oči. Kakšen je bil resničen namen Plojev, pa v »Narodovem« članku sam pove: ko se v debelo črtanem odstavku bridko pritožuje, da ni prišel več do besede, kakor tudi ne drugi jugoslovanski poslanci razven »čvekača Gostinčarja«. Ploj se torej pritožuje o nastopu poslanca Gostinčarja, ker je svo-

jo dolžnost tako izborno izpolnil, da ni sploh nihče več prišel do besede, to se pravi, Ploju ni všeč, da je Gostinčar uspešno obstruiral. Prav radi verjame-mo, da bi bilo gospodu hofratu veliko ljubše, ako Gostinčar ne bi bil obstruiral, temveč znabiti podal tudi kako »deklaracijo« — in bi tako vlada, ka-tere pokorni sluga je in ostane gospod Ploj, dosegla svoj namen in bi nemške stranke na slovenski račun plačale italijansko zvestobo v podpori protislo-vanskega vladnega sistema s Trstom, sedežem laške pravne fakultete.

Po teh izglelih naj se sodi ves »Na-rodov« članek, v kojega podrobnosti se sicer namenoma ne spuščamo, ker je sestavljen zgolj le iz neumnosti in pa iz kopice navadnih laži in obrekovanj, glede katerih gospodje očitvidno žele, da bi se ž njimi preklali; to se pa ne bo zgodilo, ker se držimo tiste točke, za katero edino se gre, to je za znani soglasni sklep »Narodne zveze« in za vsebino komunikeja, ki se je razglasil o zadnji seji »Zveze južnih Slavena«.

Sicer pa povemo še eno. Vladna predloga o laški fakulteti pride v krat-kem v razpravo v proračunskem odse-ku. Gospod dvorni svetnik Ploj je član tega odseka in bo imel tedaj priliko ta-koj začeti z obstrukcijo v smislu svoje lanske »deklaracije«. Silno smo rado-vedni mi, kakor vsa slovenska javnost na ta prizor, samo bojimo se silno, da ga ne bomo nikdar doživeli, ker se bo gospod dvorni svetnik Ploj zopet izmu-zal, bodisi z deklaracijo ali brez dekla-racije. Prilika za obstrukcijo se mu bo pa na vsak način nudila, in sicer taka, da bo on lahko takoj prvi začel. Nika-kor ne dvomimo namreč, da bodeta za-stopnika »Slovenskega kluba« v prora-čunskem odseku kljub vsem doseda-njim zameram tako kolegijalna, da bo-deta gospodu dvornemu svetniku od-stopila prednost. Tudi drugi zastopnik »Zveze južnih Slavena« v proračun-skem odseku, gospod dvorni svetnik vitez Vukovič, svojemu načelniku iste kolegijalne ljubezni ne bo odrekel, enaki ni dvoma, da bodo drugi slovan-ski člani proračunskega odseka drage volje prvo govorniško mesto prepustili pogumnemu in lojalnemu načelniku »Zveze južnih Slavena«, ako le od daleč razumeti da, da to želi. Tedaj mi čaka-mo — besedo ima poslanec dvorni svet-nik Ploj, pa ne v predalih »Slovenske-ga Naroda« ali dolgočasne »Sloge« ali prismuknjene »Narodnega Dnevni-ka«, temveč v proračunskem odseku poslanske zbornice državnega zbora av-strijskega!

Uganka.

»Slov. Narod« je priobčil ko-muniké »Zveze južnih Sla-vena« o seji dne 18. marca t. l. »Slo-venski Narod« v uvodniku z dne 30. marca t. l. pa slovesno proglašča, da je ta komuniké — laž.

Vprašanje: Kdo se je torej zlagal?

»Slov. Narod« v uvodniku dne 30. marca pravi, da — »klerikalci«.

Tedaj je bil »Slov. Narod« dne 18. marca »klerikalno« glasilo, dne 30. marca je pa zopet liberalno glasilo?

»Erkläre mir, Graf Örindur, diesen Zwiespalt der Natur.«

Svobodomiselna korup-cija.

Kakšno vpitje je bilo med svobo-domiselci celega sveta zavoljo premo-ženja cerkva in samostanov na Franco-skem! Liberalno časopisje je po svoji navadi lagalo, da se gre za cele mili-arde, da Cerkev samo žre, izsesuje ljudstvo, ruje tajno zoper republiko, s svojimi fondi korumpira poslance, pla-čuje royalistom dijete, organizuje skrivna društva in bogve kaj še.

To premoženje, so vpili svobodo-miselni državniki, je narodno, ljudstvo ga je nabralo in si ga s krvavimi žulji prihranilo, cerkev ga mu je pa z izsi-ljevanjem na smrtni postelji, s pobož-nim hokuspokusom, z romanji in praz-noverskimi priredbami iz žepa izvab-ljala, da so se katoliški prelati nastili in delali klerikalno propagando! Vun z milijardami! Vrnite jih ljudstvu, naro-du, republiku, pravemu lastniku! Upo-rabili jih bomo za socialno zavarova-nje, za delavska stanovanja, za javno higijeno, za profilakso zoper kužne bo-lezni, za javne knjižnice, za ljudsko prsveto.

Premoženje so res v celoti zaple-nili, več kot pol desetletja je že od te-ga, milijard pa ni od nikoder! Ali so meniholi tolarje in cekine snedli, preden so prišli od republike imenovani likvi-datorji cerkvenega premoženja, da na-pravijo zapisnike, gotovino poberejo, dvignejo hranilnične knjižice in se po-laste vrednostnih papirjev ter prodajo poslopja in posestva? Kaj še! Milijoni so vsi izginili v žepih likvidatorjev, po-slancev, mairov, prefektov in — viso-

kih državnikov. Francosko ljudstvo se danes za cerkvene milijone lahko obri-še, zakaj požrli so jih liberalni advo-kati in svobodomiselni zastopniki ljud-stva!

Celo stvar so dolgo skrivali, čeprav se je že pred tremi leti slutilo, da je »narodno premoženje« v rokah svobo-domiselnih osrečevalcev in probujeval-cev ljudstva izkopnelo. Ker pa vlada ni nastopila in je molčalo liberalno časo-pisje, ki je tudi dobilo svoj del od »ljudske lasti«, je stvar zaspala. Te dni pa — kakor je znano — se je cela za-deva razkrila, pa ne po zaslugi vlade, ampak po zaslugi bivšega ministrske-ga predsednika Combesa, ki bi rad se-danjo vlado vrgel in je celo reč zasledo-val ter jo razkrinkal ravno v pravem času — pred novimi volitvami.

Briandova vlada je bila primorana vmes poseči in Briand je moral dati za-preti glavnega lumpa — svojega intim-nega prijatelja Dueza, generalnega likvidatorja, o katerem se splošno go-vori, da je veliko večino cerkvenega premoženja sam požrl in iz njega iz-plačeval dijete svojim visokim prija-teljem pri vladi in poslanecem! Duez je zdaj sicer zaprt, pa se mu jako dobro godi, in ljudje, ki poznajo francosko justico, pravijo, da se mu bo godilo še boljše. Sodniki, ki so oprostili morilko Steinhell, ker je metresa cele vlade, bo-do pač tudi Duezu znali prizanesti . . .

Cerkveno premoženje, s katerim naj bi se bilo izvedlo socialno delavsko zavarovanje, je pa danes izginilo, da ga ne bo nikoli več nobeden videl! V petih letih so liberalni voditelji snedli vse lepe milijone! Cerkev je s svojim pre-moženjem vzgajala milijone in milijo-ne francoskih otrok, zidala hospitale, storila toliko za javno miloščinstvo, kakor nobena cerkev nikjer drugod na svetu, liberalni advokati pa so celo mašne ustanove zaplenili, oropali po-božne rajnike molitev, pa so pogнали ves denar skozi svoje nenasišno grlo, si zanj sezidali vile in nakupili pose-stva ter naložili življenjske rente zase in za svoje otroke!

To je liberalna poštenost in svobo-domiselna prosvitljenost!

Zdaj se liberalci medseboj koljejo. Combes zavida Briandu, da je napra-vil toliko profita, Briand pa je seveda razjarjen, ker je Combes razkril nje-govo in njegovih prijateljev »republi-čansko nesebičnost«. Pri volitvah bo hud boj, zlasti ker so se socialisti od li-beralcev popolnoma ločili. Sicer pa imajo tudi socialisti hud boj v lastnih vrstah; Jaures se ima boriti s sindika-

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.
(Dalje.)

22. V levovi kletki.

Kakor mi je doktor pravil, ni še napočil oni čas v letu, ko pride vsak te-den drugi cirkus v naše mesto, vendar sem izvedel, da bo čez nekaj dni prvi že tukaj. Dal mi je krono za vstopnico.

Doktorja imam kot svojega nove-ga brata zelo rad. Časih prepozno pri-dem v šolo, ker čitam različne napise po mestu, v zadnjem času posebno na-znanila o cirkusu, vendar pa mislim, da se na ta način še hitreje učim brati, ker je tako čtivo zabavneje kot šolska čitanje.

Če bi imeli v šoli mesto čitanke različne lepake, bi se gotovo urneje na-učili čitati. Cirkus, ki pride, ima tudi zverinjak s seboj. Na lepaku je napi-sano, da se bodo učenci tem potom na-učili veliko naravoslovja.

Danes sem bil pred desko in sem imel nalogo, veliko število z drugim deliti. Vsi dečki so se jeli režati in učitelj je resno rekel: »Radi nespodobne-

ga obnašanja dobiš kljuko. Jurček Ha-ker, pojdi v klop!«

Nisem vedel, kaj je, ko sem pa po-gledal na desko, sem zagledal narisane-ga slona z velikim dolgim rilcem. Nehote sem narisal slona, mesto da bi bil izvršil nakazano nalogo.

Gotovo sem mislil na naravoslovje. Mesar je prodal konjička sodniku, ki ga je kupil za svojo hčerko. Vprašal sem papa, zakaj ni izpolnil obljube in ga kupil meni, ker sem bil priden, a izgovarjal se je, da sem mu oni teden itak napravil več škode kot je bil konj vreden. To je moja smola. Če bi služil v cirkusu za umetnega jahača, ali za pavliho, bi se mi gotovo veliko bolje go-dilo. Na lepakih je narisani tudi deček moje velikosti, sedeč na krasnem ma-lem konjičku; celo noč nisem mogel zatisniti očesa, ker mi je bila ta slika neprestano pred očmi. Sklenil sem, da si moram tudi jaz poiskati podoben po-sel, kajti vse mesto se mi smeje in me zaničuje.

Cirkusu bom šel najbrže kak kilo-meter iz mesta nasproti. Karlček bo šel z menoj. Ubogi Janezek! Radi noge, ki še ni zaceljena, ne bo mogel videti ne cirkusa, ne zverinjaka. To mu mora biti hudo!

Rekel sem včeraj brzojavnemu uradniku, če li rad hodi v cirkus in mu

pravil, kako zelo so meni všeč podobne predstave, da pa nimam denarja za vstopnino. Odgovoril mi je, da me po-miluje, podaril mi pa ni počenega gro-ša. Če ga Elza vzame, se ji pri tem sti-skaču ne bo posebno dobro godilo. Opa-zil sem, kako je Elzi pomignil z očmi, ko sem napeljal pogovor na cirkus; ni-ma dobrega srca. Ker torej ni šlo dru-gače, sem obljubil papa, da oplevem cel vrtiček, če mi bo dal krono, in papa je bil zadovoljen. Ko sem prišel iz šole, je nekoliko pršilo, a kljub temu sem se spravil na delo in se trudil kot suženj, da poprej zaslužim dogovorjeno vso-tico.

Po čaju je prišel papa gledat, ka-ko se mi je delo izponeslo, in ali ver-jameš, ljubi dnevnik, da sem populil vse mlade čebulice, če tudi sem jih do-bro poznal in razločeval od plevela? Zdi se mi, da nikdar ne bom dobil to krono. Zastonj sem se trudil, zastonj potil.

× × ×

Pričnem naj kar od kraja. Cirkus je prišel in kot lepe sanje zopet hitro izginil. Karlček in jaz sva mu šla na-proti; za vse sva se pobrigala kar naj-natančneje. Najprej sva letela za vo-zom, na katerem so sedeli godci, potem pa tekla naprej ter počakala, dokler se

ni cel izprevod lepo razvrstil mimo na-ju. Videla sva bivole, povodnje konje, dva slona, žirafa, katere ima tako dolg vrat, da bi lahko celo pot pred sabo po-žrla, potem groznega tigra in dva straš-na leva, o katerih pravijo, da ne ugriz-neta, če jima tudi glavo pomoliš v žre-lo, česar pa jaz ne morem verjeti. Bilo je še mnogo večjih in manjših divjih zverin, med katerimi so posebno oči nase vlekle prelepe deklice — še veliko lepše kot Suzi in Lili, ki so sede-le na slonih in na grbastih dromedarjih.

Bilo je veliko lepše kot zadnja vo-jaška parada. Zamudil sem kosilo, pa ni mi bilo dosti ležeče na tem, ker sem na lakoto prav čisto pozabil. Čudil sem se, s kako hitrico so si znali ti ljudje postaviti svoj šator. Šel sem domov, kjer sem pojedel kos mrzle pečenke in si izposodil od Beti deset krajcarjev, da si kupim kruh, ki sem ga hotel metati slonoma. Ko mi je dala to vsotico, sem izginil kot kavra. Niti sanjalo se mi ni, kaj se mi bo pripetilo, predno pridem zopet domov. Elza je rekla, da pojde k večerni predstavi — ni potreba, da bi pravil, s kom. Vprašal sem mamo, če gre ona tudi, a rekla je, da se ji zdi pre-neumno. Kako se morejo ljudje vendar tako postarati, da jih niti cirkus več ne veseli?

Ko sem šel mimo Petrove trгови-

tom Pataudom, vsi skupaj pa z norcem Hervéjem.

Edini so pa vsi ti različni prosvetljevavci ljudstva v preganjanju cerkve. Te dni je župan v Grisyju blizu Pariza pustil katoliško cerkev podreti, čeprav so katoličani izjavili, da jo na lastne stroške popravijo. **Nato pa je župan prodal vse cerkvene posode in mašna oblačila, potem odprl v cerkvi rakve, mrlične oropal oblek, prstanov in drugih dragocenosti, kolikor jih je še bilo, in jih kot »republičansko premoženje« prodal, kosti pa pustil v zasme razmetane!** Podobno se je zgodilo blizu Lyonu z rakvami v starih samostanih.

To je svoboda, kakršno hočejo liberalci! Gorjé, če bi zavladali kdaj taki ljudje na Slovenskem! Najprej gredo cerkve podret in mrlične izkopat, potem pa požro ves cerkveni denar, ljudstvo pa bi lačno gledalo, kako rešujejo liberalni voditelji svet klerikalizma!

To je pristna podoba liberalizma. Tako se dela na Francoskem, v deželi, ki jo liberalci, posebno pa »Slov. Narod« stavlja za zgled celemu svetu!

Grozna železniška nesreča v Nemčiji.

Ekspresni vlak zavozil v vojaški vlak. — Mrtvih in ranjenih 200 oseb.

Javnost se še ni pomirila zaradi grozne oköritske nesreče, ko se poroča o novi, grozni nesreči v Nemčiji. V krasni okolici renske prestolice, starodavnega Kolina, v Mühlheimu ob Reni je zavozil ekspresni vlak št. 174 na kolodvoru, ker ni bil tir prav postavljen, z vso silo v zadnji del vojaškega vlaka. Prvo poročilo je trdilo, da je bilo mrtvih in ranjenih 50 oseb, večinoma vojakov, a zadnja poročila navajajo, da je bilo ranjenih 180, mrtvih pa 20 oseb, po drugih poročilih pa celo 40 oseb.

Kako se je zgodila grozna nesreča.

Iz Hamburga se je pripeljal ekspresni vlak št. 174 pred Mühlheim večeraj popoldne ob pol 3. (po drugih poročilih ob 2. uri) in zavozil s polno silo v zadnji del vojaškega vlaka. Ekspresni vlak je prišel 16 minut prekmalu, tir zato ni bil prost in zaradi kratkega časa vojaškega vlaka niso mogli prepeljati na drug tir. Uradno se tudi poroča, da so odpovedale signalne priprave. Strojvodja ekspresnega vlaka je izjavil, da ni kriv, dasi je hitreje vozil, kakor bi bil moral, ker mu je semafor (signalno znamenje) kazal prost tir.

Grozen prizor na kraju nesreče. — Odtrgani telesni deli. — Rešilna akcija.

Ko je zavozil ekspresni vlak v vojaški, se je čulo po groznem poku obupno ječanje ranjencev. Ekspresni vlak je bil le malo poškodovan, pet voz vojaškega vlaka je pa popolnoma razbitih, deloma so prekucnjeni, dva voza sta se popolnoma obrnila, tako, da so kolesa zgoraj! V ekspresnem vlaku se je vozilo 15 potnikov, ki so ostali popolnoma nepoškodovani. Ranjen je bil v ekspresnem vlaku na glavi le višji natakar. Potniki ekspresnega vlaka so čutili močen sunek, ki jih je dobro pretresel. Grozen je bil pogled na ponosrečeni vojaški vlak. V zadnjem vagonu, ki je popolnoma razbit, so ubiti menda vsi popotniki, noge so bile žrtvam deloma odtrgane, deloma popolnoma zmečkane. Na kraju nesreče je pri-

ne, mi je prišlo na misel, da si lahko kupim deko paprike; porabim jo lahko, če bi moral slučajno kdaj kuhati golaš. Kupil sem si več žemelj za slona in potem precej šel k cirkusu, da si ogledam še živali, predno se začne predstava. Strašno šaljiv je bil prizor, ko so pričele opice neprestano kihati. Paznik zverinjaka je trdil, da jim je gotovo kak poreden in malopriden deček nasul popra v kletko in grozil je, da ga vrže levom, če ga dobi.

Bil je zelen od jeze kot kušar in zato sem šel raje k slonom. Velikemu sem dal celo žemljo, a nehvaležnež jo je komaj požrl, ko se je nekaj zgodilo — še sedaj mi strahu klopota jo zobje — in bum! zletel sem proti stopu šatora. Mislim sem si, da je prišla smrtna ura, a sem priletel vendar na voz sena, ki je bilo pripravljeno za krmiljenje živali. Neumni slon se je razjezil samo zato, ker sem troho popra vsul v njegovo žemljo. Varuh se je moral precej truditi, preden je zopet pomiril razdivjano žival. Zugal mi je z roko in rekel, da bi se mi prav prileglo, če bi si bil glavo razbil. Ker sem se itak zelo prestrašil in tudi precej udaril, vsedel sem se na stol in mirno čakal predstave. Naveličal sem se živalim skazovati svojo prijaznost.

(Dalje.)

hitel železniški minister Breitenbach, ki je sam vodil rešilno akcijo. Dvomijo, da bodo ranjenci okrevali. Kolodvor so zaprli. Na tisoče oseb je oblegalo kolodvor. Pionirji so z železničarji pospravljali okrvavljene razvaline. Vojaški ranjenci pripadajo večinoma posadki v Metz.

Kolodvorsko skladišče mrtvašnica.

Sunek pri trčenju obeh vlakov je bil tako silen, da so klopi po vagonih trčile skup. Posledica je bila, da so bile noge vojakom pod kolenom popolnoma zmečkane. Ranjence so prenesli na mühlheimski kolodvor. Grozen je bil prizor, ko so zdravniki rezali ranjenecem hlače in so se pokazale razmesarjene in zlomljene noge. **Večini ranjencev so morali zdravniki takoj odrezati noge.** Le malo jih je bilo tako lahko ranjenih, da so mogli nadaljevati vožnjo. **Strašno izgleda tudi v kolodvorskem skladišču, ki so ga izpremenili v mrtvašnico!**

Etna bruha naprej.

Etna še neprestano bruha med groznim gromenjem velike množine goreče lave v zvezi s pepelnatim in kamenim dežjem. Dež je bil od časa do časa tako gost, da so morali zapreti v Cataniji okna in da je prebivalstvo bežalo z ulic v hiše. Lavina reka prodira vsak dan en kilometer naprej. Okolica Etne je vsa opustošena. Včeraj so se celo noč dvigali grozni parni oblaki proti nebu. Hipoma se je nad žrelom zablskalo in gora je bruhalna kamenje, pesek in pepel na vse strani. Prebivalstvo, ki se je že pomirilo, je zopet prestrašeno in razburjeno. Strah še povečuje neprestano grozno podzemsko bobnenje, o katerem sodi znani profesor Benett, da ga povzroča kuhanje v ognjenikovi notranjosti, a da snovi ne morejo skozi zamašeno žrelo popolnoma iz zemlje. Benett sodi, da si bodo raztopljene snovi napravile v enem tednu prosto pot in da se je zato bati še potresov in daljšega ognjenikovega delovanja.

Oköritska nesreča.

Odgovoren za oköritsko nesrečo je višji stoliški sodnik Keppessy, ker je dovolil ples, ne da bi bil ogledal skedenj in odredil potrebno. Sokriv je tudi krajni sodnik Potor, ki je bil blagajnik pri veselici, ker je on ukazal zapahnuti velika vrata, da bi kdo ne odnesel vstopnine, ki je znašala 1 krono. Uradno se poroča, da so dozdaj našli 340 mrličev. Podrobna poročila o nesreči so vedno groznejša. Najmlajša žrtev je bila stara eno leto, najstarejša 68 let. **Nad 130 žrtev še ni bilo starih 13 let!** Gostilničar, lastnik plesalnega skednja, je jud Abraham Weiss. Skedenj je bil dolg 15, 12 metrov pa širok. Žrtve so vse pokopane. Najgroznejše poročilo je pač, da se je natoplo na kraju nesreče vse polno psov, ki so glodali mrlične. Na kraju nesreče postavijo spomenik ali pa muzej. Nemški cesar in francoska vlada je izjavila ob nesreči sožalje našemu vladarju.

AVSTRO-OGRSKA. — ŽELEZNIŠKI SVET. — ČEŠKE DEŽELNE FINANCE. — MAŽARSKÉ UMÁZARIJE. — SOCIALNI ODSEK.

Prihodnji teden zopet zboruje železniški svet. — Češki deželni odbor je odklonil 39 prošnjá čeških in 27 nemških občin za ustanovitev meščanskih šol, ker ni denarja. Kakor tudi vse prošnje učiteljev za zboljšanje plač. — Justhova stranka je izblebetala v novem dnevniku »Villag«, da potrebuje za volitve 600.000 K. Med 150 mandati se Justhovci boje, da jih izgube 60. — Socialni odsek avstrijske poslanske zbornice ima že danes sejo. Razpravljal bo o neugodnem zavarovanju.

RUSIJA ZAPUSTILA SRBIJO.

Belgrajsko časopisje ni z Rusijo nič zadovoljno. »Beogradske Novine« tožijo, da kažeta sprejema bulgarskega in srbskega vladarja v Peterburgu, da Rusi z Bulgarijo bolj simpatizirajo kakor s Srbijo in da nima po carjevem izreku Srbija od Rusije ničesar pričakovati. Ruska hipnoza na srbsko ljudstvo je po krivdi Izvolskega izginila. Tudi slepci v Srbiji so izpregledali, koliko se sme dati na bratska čustva uradne Rusije, ki ne sočustvuje človeško za po aneksiji zadane rane. Rusija nas je popolnoma zapustila. »Dnevni List« izjavlja, da je Rusija zopet priznala aneksijo Bosne in Hercegovine. »Naše Novosti« konstatirajo, da je bil car zelo prijazen s Ferdinandom in z Borisom, da Petra je pa imel le dober svet, naj miruje, ali bolj pravilno: naj trpi in molči.

MENELIK UMRL.

Abesinski cesar Menelik je umrl dne 30. t. m. dopoldne. Rajni Menelik je bil dober vladar. Znano je, kako je porazil Italijane, ki so mu silili v državo. Menelik je zelo spoštoval našega sivolasega cesarja Franca Jožefa I.

BOJI NA BALKANU.

V odrinski stolici so prekoračili 29. t. m. turški vojaški bulgarsko mejo in streljali na bulgarsko obmejno stražo, ki je seveda tudi streljala. Bulgari so končno Turke prepodili. **Turki so imeli šest mrtvih in veliko ranjencev.** Res »debelo« prijateljstvo! — Albanci tudi pod hvalisanim mladoturškim režimom ne mirujejo. Cesto Mitrovica-Peč ima zasedeno 20 albanskih roparskih čet, ki so napadle celo turški vojaški eksport in pomorile več turških vojakov.

BOJ PROTI ANGLEŠKI GOSPOSKI ZBORNICI.

V angleški poslaniški zbornici je ministrski predsednik Asquith ostro nastopil proti zbornici lordov. Sedanja parlamentova oblika je karikatura. Zadrževal je, da se mora število gosposko-zborničnih članov znižati in da se morajo peeri voliti. Kralj mora imenovati nove gosposkozbornične člane, da se izvede reforma v demokratičnem smislu. Zbornica se je konstituirala kot komisija in je razpravljala o Asquithovem predlogu.

PROTI SAMOSTOJNOSTI FINSKE.

Nekdaj samostojni Ukrajini, ki so ji Rusi vzeli samostojnost, sledila bo Finska. Finskemu deželnemu zboru hoče Rusija vzeti zakonodajalno pravico in jo spojit z Rusijo. Vlada je predložila ruski dumi tozadevni zakonski načrt. Duma je razpravljala o njem dve uri in ga izročila komisiji 27 članov. Proti so glasovali kadeti, mohamedanci, Poljaki, delavska stranka in socialni demokrati. S tem glasovanjem je usoda Finske zapečaten.

DEMONSTRACIJE PROTI ROOSEVELTU V EGIPTU.

Roosevelt je govoril 29. t. m. ob svojem povratku iz notranje Afrike v Kairi. Navzoči so bili egiptčanski principi, ministri, diplomati, ugledni Egiptčani in Evropci. Roosevelt je govoril o vzgojnem problemu in o kulturnem razvoju. Med svojim govorom je ostro obsodil umor premierja Butros paše in rekel, da je umor škodoval egiptčanskemu ugledu bolj, kakor usmrčenemu morilcu. Egiptčansko narodno stranko, ki obsoja angleško jeroštvo v Egiptu, je Rooseveltov govor zelo razburil, osobito njegova opazka, da Egiptčani še niso zreli za ustavo. Domačini Egiptčani so priredili proti Rooseveltu v Kairi poulične demonstracije, pri katerih so klicali: »Živila ustava!« »Proč z Rooseveltom!« Nacionalci se rogajo Rooseveltu, ki je izrekel svojo sodbo o Egiptu, dasi je bival v deželi le štiri dni. Roosevelt je že zapustil Egipt in odpoval v Neapolj, kamor pride v soboto.

CASTRO PRIPRAVLJA REVOLUCIJO V VENECUELI.

»New York Lun« poroča, da pripravlja Castro v Venecueli revolucijo. Orožje je nakupil v New Yorku in ga odposlal v Venecuelo. V Castrovi službi so že pustolovci, ki so se pod generalom Estradom borili v Nicaragui.

BULGARSKI IN SRBSKI VLADAR

se, kakor poroča »Politika«, sestaneta v Plovdivu. Sultan obišče baje majnika Sofijo in Belgrad.

Dnevne novice.

+ **Silna blamaža dr. Plojeva.** Slovenski in nemški listi, ki so prinesli 19. t. m. komuniké o seji »Zveze južnih Slavena« z dne 18. t. m., poročajo, da dr. Ploj ta komuniké sedaj preklicuje v »Narodu« in v »Slovincu«. O tem preklicu so bili dunajski in praški časnikarji informirali še-le iz slovenskih listov, ker je bil hofrat dr. Ploj, načelnik »Zveze južnih Slavena«, tako previden, da komunikéja o seji »Zveze južnih Slavena« zunanji časopisom ni popravljaj in je imel sladko upanje, da bodo zunaj popravke v slovenskih listih lepo — prezrli. Dr. Ploj ima s komunikéji in popravki res smolo in — blamažo!

+ **Zveza med slovenskimi liberalci in vlado** se čezdalje bolj očito kaže. Liberalci so se slavni vladi s kostmi in kožo prodali, in odkar traja boj »Slov. Enote« zoper nemško vlado, ki so se mu zadnji čas pridružili tudi Poljaki, napadajo poslance Vseslovenske ljudske Stranke in češke agrarce po naročilu vlade, da bi razbili slovensko solidarnost. To je znana stvar. Toda zadnje dni se je med vlado in slovenskimi liberalci obroč, ki jih veže, še bolj stis-

nil. Vlada se namreč boji povelikonočnega zasedanja, v katerem bo moral končno na slovenske zahteve jasno odgovoriti: da ali ne! Zato skuša zda Slovence razdvojiti. Obrnila se je zoper na slovenske liberalce, ki so, kakor vedno, radi poslušni vladi, kadar jih pokliče. Zagledal je luč sveta komuniké, ki izjavlja, da so Jugoslovani zadovoljni z vladno predlogo glede laške fakultete, ki ga pa zdaj hofrat Ploj demontuje... Ta reč torej ni šla po sreči, »klerikalci« so jo prehitro zavahali. Ostane pa liberalcem še njihova časopisje. To pa te dni, ko se gre za očitno bitko med vlado in Slovani, tako perfidno napada naše poslance, da more vlada biti z njim popolnoma zadovoljna. »Narodni Dnevnik« je pitem najbolj nepreviden in najbolj očitno kaže umazane liberalne karte. Napada namreč — **opozicijo Slovanov!** Pravda je dosedanja politika odpora zoper vlado prinesla Slovincem le škodo. »hrvaško-ogrska konkurenca uničuje našo vinorejo in živinorejo, zapre me je draže kruh ubožnejšim in škodujeje neizmerno lesnemu izvozu. V narodnem oziru nazadujemo povsod: kakor lačne kobilice lezejo v naše dežele nemški uradniki, trgovci, podjetniki... Opozicijo zoper vlado skuša ta list tudi s tem ožigosati, da piše: »Naše slovensko ime je bilo vedno pošteno, čemu bi si ga dali umazati in oblatiti za vso bodočnost?« Višek svojega vladnega zavezništva pa je pokazal »Dnevnik« s tem, da je zahrbtno napadel tudi — **poslanca Udržala**, vodjo čeških agrarcev, češ, njegove izjave v »Venkovu« glede boja zoper vlado »dajo zelo malo tolažbe malim in slabim« Slovincem, ki v prvi vrsti plačujemo stroške sedanjega boja med vlado in Slovani. — Zda so si torej liberalci svoje srce olajšali, zdaj vemo, kaj jim ni prav: prav jim ni, da so njihovi zastopniki prisiljeni biti v opoziciji zoper nemško vlado in cede se jim sline po vladni večini, **kjer bi bilo zadosti strankarskega ovsa zanj!** To je narodnost naših čilmetodarjev, to je njihov boj zoper germanizacijo, to so cilji in smotri ultranarodnjakov! Slovensko ljudstvo vas pa pozna in sami zadosti skrbite za to, da ste vsak dan pred slovenskim ljudstvom bolj umazani!

+ **Hrvaški škofje.** »Pester Lloyd« poroča, da postane naslovni škof dr. Roko Vučić škof v Senju, naslovni škof dr. Ivan Krapac škof v Djakovu, zagrebškemu nadškofu dr. J. Posiloviću bo pa radi njegove starosti imenovan koadjutor. Zdi se nam, da vest o djakovskem škofu ni popolnoma verodostojna, kajti koalicija vendar računata na to, da postane škof v Djakovu dr. Bauer.

+ **Ljudsko šolstvo.** Imenovani so: Marija Modic za Cerknico; Henrik Loh za nadučitelja na Krki; Alojzij Kolenc za Zagorje ob Savi; Karol Perko za nadučitelja v Mirni peči; Ivana Mesec za Černečo vas; Vilma Vidic za Poljanec; Marija Kralj za Hrušico pri Ljubljani; Hermína Breindl za Šmarje pri Ljubljani; Ana Erzín za Semič; Angela Zorc za Prečno; nadučiteljsko mesto v Spodnji Idriji se razpiše; tudi nadučiteljsko mesto v Rudniku se razpiše; prošnji Marije Bučar v Beli cerkvi za odpust iz službe in za odpravnino se ugoti; peti razred se ustanovi na dekleški ljudski šoli v Rudolfovem (stroške prevzame občina); v Rodinah je ustanovil Schulverein privatno šolo.

+ **Hrvaška zveza učiteljc in skrb za otroka.** Kakor znano, je društvo hrvaških učiteljc osnovalo poseben odsek »Za otroka« in uvedlo veliko akcijo za nabiranje darov v to svrhu. Znani karnevalski obhodi otrok sicer ne morejo biti simpatični resnemu človeku-mladinoljubu, a res je pa le, da je društvo učiteljc veliko doseglo za olajšanje bode malih trpinov. Sedaj bo ta zagrebška občina in vlada vsa mladinsko skrb prepustili navedenemu društvu, ki je na shodu dne 29. t. m. primerno spremenilo svoja pravila. Predvsem bo društvo zidalo nov otroški dom z »jaslicami za dojenčke« in pa vzgojevalnico in poboljševalnico za sirote in zanemarjene otroke. Zavod se bodo vodili po modernih načelih, ter se bo zlasti skušalo otroke vzgojiti v veselju za delo. Da bi društvo le ne pozabilo na verski temelj in svojih človekoljubnih naprav ne zidalo zgolj na pesek »modernih načel«.

+ **Za višjega poštnega komisarja v Trstu** je imenovan štajerski Slovenec gosp. Jakob Vrečko, dosedaj c. k. poštni komisar v Zadru.

+ **Imenovanje.** Deželni predsednik imenoval je rač. podčastnika pri polku št. 53, Alojzija Marn za vladnega kancelista za Kranjsko.

+ **Nemško obrambno delo.** Zvezni Nemcev na Češkem snuje kmečko obrtno banko. Banka naj bi se osnovala v obliki zadruga z omejenim jamstvom.

in ustanovnim kapitalom 300.000 K, ter naj bi imela namen podpirati kmetški in obrtni stan, pri čemer bi ji bila močna opora organizacije omenjene zveze. — Enak zavod nameravajo ustanoviti tudi Čehi in je podpisano za češko banko že 300.000 K, med tem, ko je za nemško šele 120.000 K.

— **Cesta Smednik-Zaloke.** Za novo cesto Smednik-Zaloke v krškem okraju so kmetški posestniki ves svet brezplačno odstopili. S tem se je cestna zgradba jako pospešila in pocenila. Lep in posnemanja vreden vzgled.

— **Petrolejski monopol v Avstriji.** Rockefeller po svoji Standard Oil Company vodi že v zvezi s svojo avstrijsko družbo Vacuum Company hud boj proti tistim imejteljem avstrijskih petrolejskih vrelcev, ki niso v Rockefellerjevemu trustu. Hoče uničiti avstrijsko petrolejno industrijo, ki uvaža precej blaga v Nemčijo. Avstrijska vlada je zdaj napovedala seveda le poluradno boj Rockefellerju. Lani že je koncesionirala petrolejska skladišča. Zdaj namerava koncesionirati tudi petrolejsko rafinado in prodajo petroleja po tehnicah. Končno pa izjavlja vlada tudi, da namerava uvesti petrolejski monopol.

— **Za 40letno zvesto službovanje** je dobil častno svetinjo delovodja južne železnice g. Franc Kirn v Bregu pri Borovnici.

— **Otvoritev telefonske proge Gorica-Kormin-Videm.** Dne 1. aprila bo predana javnemu prometu telefonska proga Gorica-Kormin-Videm.

— **Zveza obrtnikov na Hrvaškem** ima 3. in 4. aprila v Zagrebu svoj občni zbor. Tako delajo hrvaški obrtniki, kar dva dni posvetijo razmotrivanjem svojih stanovitih vprašanj.

— **Halleyjev komet so videli v Bosni?** Dunajska zvezdarna je dobila 28. t. m. od g. dr. Schönfelda iz Žepče v Bosni brzojavko, v kateri poroča, da je videl istega dne ob 6. uri 4 min. zjutraj s prostim očesom celo kopo odsevov Halley-jevega kometa. Kakor poroča dr. Jaschke, asistent dunajske zvezdarne, se mora ta vest sprejeti z rezervo, pač ni nemogoča.

— **Frankopanski grad v Kraljevi** je menda vendarle prodan neki madjarski banki za 150.000 kron.

— **Nova vojaška ustanova.** Novoimenovani imejtelj 78. pešpolka (v Osjeku), poveljnik 13. zbora in poveljujoči general Rade Gerba, je založil 1000 kron kot ustanovo za podčastnike pod naslovom: »G. p. Rade Gerba ustanova za c. in kr. pešpolk št. 78.« Med častniki se je nabralo doslej 600 kron za zvišanje ustanove glavniče, a tudi občinski svet osješki bo v to svrhu prispeval. Obresti ustanove se bodo vsako leto razdelile med zaslužne podčastnike.

— **Novi šolski zavodi v Splitu.** 30. t. m. je bila v Splitu slovesno blagoslovljena nova višja realka; sedaj pa se vrše obširne priprave za zgradbo novega poslopja za obrtno šolo, ki bo stalo pol milijona kron. Vlada je dala v ta namen 166.000 kron.

— **V dobrodelne namene** je volila pokojna gospa Josipa Vančas v Zagrebu vsega vkup 12.000 kron.

— **Štrajk sobnih slikarjev in pleškarjev** se pripravlja v Zagrebu. Pomočniki so stavili mojstrom zahteve za povišanje plače in znižanje delavnega časa z rokom do 1. aprila. Ako mojstri ne ugodijo — kar je zelo verjetno — se prične štrajk.

— **Kako se tiskarski škrat norču-je iz Khuen Hedervarya.** Poročali smo včeraj, da namerava vladar Khuen Hedervarya imenovati za kneza, pri tem je pa tiskarski škrat naslov »slavonski knez«, ki ga Khuen menda dobi, izpremenil v »slovanski knez«.

— **Umrl** je v Celovcu ravnatelj Egidij Schreyer.

— **»Chantecler« v Trstu.** Potovalna družba, ki prireja živalsko dramo »Chantecler« po raznih mestih, priredi tudi v Trstu eno predstavo. V tej Edmond Rostandovi drami nastopajo ljudje preoblečeni v razne živali, kakor petelina, fazana, kokoš itd. Iz Pariza so se napotile istočasno tri igralske družbe, ki bodo uprizorjale Chanteclera po vsej Evropi. Ena teh družb pride tudi v Trst, kjer uprizori to predstavo 11. aprila v Politeama Rossetti.

— **Meščanska pekarna v Zagrebu** je naslov akcijski družbi, ki zgradi v Zagrebu s temeljno glavnic 200.000 K veliko pekarno.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** Iz Dowson City, Yukon Ter., se poroča, da je tam umrl g. John Golobčič, doma iz Radovice na Dolenjskem, star okoli 30 let.

— **Davek na nagrobne kamne.** Davek na nagrobne kamne in plošče je sklenil občinski zastop v Hamburgu. Odslej so bo moralo mestni občini plačati 10

odstotkov vrednosti nagrobnega kamna. Najmanjša vsota, ki se bo morala plačati, je 2 kroni.

— **Vest o odstopu srbskega kralja Petra** je, kakor poročajo iz Srbije, neresnična.

SAMOUOMOR POŠTNEGA RAVNATELJA.

V Brnu se je obesil ravnatelj računskega oddelka poštnega ravnateljstva Vaclav Pluhař.

Štajerske novice.

Š **Nemški krščanski socialci** so na občnem zboru »Kmečke zveze« v Gradcu jasno povedali, kdo je kriv obstrukcije slovenskih poslancev v štajerskem dež. zboru: Wastianov predlog za preosnovo dež. šolskega sveta in ker se nemški nacionalci ošabno niso hoteli poravnati.

Š **Posredovanje štajerskih veleposestnikov v zadevah deželnozborske obstrukcije.** V graški »Tagespošti« nazaranja poslanec pl. vitez Záhoni, da bo dež. zboru po vzgledu češkega veleposestva tudi štajersko nadaljevalo posredovanje med Nemci in Slovenci v svrhu ustavitve obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. G. Záhoni naj svoje nemške tovariše najprej navadi ponižnosti in — pravičnosti.

Š **Zborovanje katoliške nemške zveze na štajerskem.** 29. t. m. se je vršilo v Gradcu veliko zborovanje nemške katoliške kmečke zveze ob veliki udeležbi. Zborovanja so se udeležili skoro vsi štajerski nemški krščanski socialni poslanci in okoli 12.000 kmetov iz Zgornje Štajerske. Pred tem zborovanjem se je vršil prejšnji dan občni zbor posojilnice te organizacije. Premoženje zadruge je znašalo 31. dec. 1909 488.000 K. Vlog je bilo 20.132.000 K in do konca leta se je izdalo posojil 15.680.000 K. Čisti dobiček preteklega leta znaša 73.535 K. Predsedniku duštvene blagajne državnemu in deželnemu poslancu Hagenhoferju so zborovalci priredili burne ovacije ter se je računsko poročilo soglasno odobrilo. — Na glavnem zborovanju katoliškega kmetijskega društva, h kateremu je tudi prišel kot zastopnik nižjeavstrijskih kmetov poslanec Stöckler, je državni poslanec in društveni tajnik Göller poročal o delovanju društva. V preteklem letu je društvo pridobilo 16.000 članov, tako da šteje 43.375 članov. Priredilo se je v preteklem letu 82 shodov ter izdalo članom nič manj kot 18.000 odgovorov in pojasnil na vprašanja.

Š **Zaročil se je** v Mariboru trgovec g. Ivan Šoštarčič s hčerko veleposesnikovo gđcno. Elzo Bartovo.

Š **Radi cigarete — morilec.** Blizu Lipnice je v tamošnji predilnici dne 28. t. m. popoldne neki 19 letni mladenič prerezal svojemu 16 let staremu tovarišu žilo na vratu. Predno je bila mogoča zdravniška pomoč, je ranjenec izkrevavel. Povod prepira je bila — cigareta.

Š **Ustrelil se je** pri Laškem znani trgovec z živino Šolter, po domače Govec. Vzrok samoumora ni znan.

Š **Iz ljubosumnosti je ustrelil svojo ženo** dne 29. t. m. branjevec Kunaj v Zagrebu. Kunaj je bil rodom iz Štajerske.

Š **Žrtve streljanja.** V celjsko bolnišnico so pripeljali te dni pet težko ranjenih, dva rodbinska očeta in tri nedorasle dečke, kateri so bili pri velikonočnem streljanju ranjeni na rokah in po obrazu. — V Dobrenji nad Mariborom je zagnalo hlapcu posestnice Flucher, kateri je nabijal možnarje, da bi streljal ob blagoslovljenju mesa in kruha, železno palico, s katero je nabijal, skozi glavo. Fant je bil na mestu mrtve.

Š **Umrl** je v Dobrenju pri Št. Nju gospod Florijan Uhl, posestnik in mizarški mojster.

Š **Umrl** je v Weizu na Gor. Štajerskem okrožni zdravnik dr. Friderik Breznik.

Sulvereinske šole v deželnem šolskem svetu.

Danes se je baval c. kr. deželni šolski svet s sulvereinskim šolstvom. Povod za to je dalo prodiranje sulvereina v črnomaljskem okraju, koder sta se osnovali dve sulvereinski šoli na popolnoma nezakonit način. Kumoval je pri tej kršitvi zakona c. kr. okrajni šolski nadzornik Perz, ki je z zastopnikom sulvereina hodil okoli, pripravil ljudi in deloval, kakor ne bi bil plačan kot c. kr. uradnik, ampak kot kak sulvereinski agitator. Ustanovitev ekskurendne šole v Rodinah je bila nepostavna, ker zakon privatnih ekskurendnih šol ne pozna. Nemci so se skušali zakonu izogniti na ta način, da ko niso

dobili oblasvenega dovoljenja za otvritev šole, so skovali rekurz na ministrstvo ter se postavili na stališče, da ima ta rekurz odločilno moč, da torej šola lahko med tem časom deluje, dokler rekurz ni rešen. Tudi v Verčicah v semiški občini je sulvereinska šola protizakonita. Slovenski zastopniki so danes ostro ožiglosali te razmere. Omenjalo se je tudi prečudno postopanje c. kr. deželnega šolskega nadzornika Belarja, ki se je med debato izdal, da je celo inspirciral nepostavno obstoječo šolo! Sprejel se je sledeči predlog dr. Šusteršičev: »Če se osnuje privatna šola brez oblasvenega dovoljenja, se mora takoj zatvoriti. Rekuru zoper zatvoritev take šole se ne prizna odločilna moč. O tem se obveste vse okrajne oblasti.« Po tem sklepu bo imelo torej postopati tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju v zadevi sulvereinskih šol. Jasno je, da koder se izpolnijo zakoniti predpogoji, ni mogoče zabraniti ustanovitve zasebne šole, bodisi slovenska ali nemška. Ta sklep c. kr. deželnega šolskega sveta more preprečiti samo protizakonito postopanje, ki ga je sulverein tako brezobzirno izvajal s pomočjo c. kr. šolskih organov, kakor da bi za Nemce ne veljala nobena postava. Kaj bi počeli Nemci, če bi Slovenci na Koroškem tako postopali, kakor so se predznili oni v črnomaljskem okraju s pomočjo gg. Perza in Belarja!

Telefonska in brzojavna poročila.

»PICCOLO« IN PLOJEVA BLAMAŽA.

Trst, 31. marca. »Piccolo« z veliko žalostjo naznanja, da je hofrat Ploj v slovenskih listih komunike »Zveze južnih Slavena«, v katerem je bilo rečeno, da Jugoslovani nimajo nič zoper ustanovitev laške fakultete, kakor jo predlaga vlada, preklical in sicer pod vplivom »slnu viharjih protestov od strani Slovanov« (»un vero urungano di proteste«). Torej so tudi Lah prepričani, da je hofrat komunike snedel.

KDO JE SPRAVIL V SVET KOMUNIKE »ZVEZE JUŽNIH SLAVEN«.

Dunaj, 31. marca. Komunike »Zveze južnih Slavena« o slovenskem vseučilišču ni prinesla »Slawische Korrespondenz«, ampak »Bosnische Korrespondenz«, ki ima istotako velike zveze z nekaterimi poslanci »Zveze južnih Slavena«.

VELIKI SNEŽNI VIHARJI NA DUNAJU IN NA NIŽJEM AVSTRIJSKEM.

Dunaj, 31. marca. Na Dunaju in v okolici je bil včeraj zvečer od 7. do 10. ure zvečer silen snežni vihar, vmes pa je strahovito bliskalo in treskalo. Padle so velike množine snega, ki je napravil na vrtovih in gozdih velikansko škodo. Tramvajski promet je sneg včeraj zvečer in ponoči popolnoma ustavil, pa tudi danes še ni nobenega reda pri tramvajskem prometu. Včeraj zvečer so imeli na Dunaj došli vlaki velike zamude, nekaj vlakov pa je obtičalo v velikem snegu in niso mogli naprej. Na Dunaju in v okolici je potrganih brezštevilo brzojavnih in telefonskih zvez. Na tisoče in tisoče ljudi odmetava po ulicah sneg, a tudi jutri še ne bo pasaža popolnoma prosta.

VREME.

Dunaj, 31. marca. Vremenska opazovalnica naznanja slabo vreme s padavinami, mrzlo, ponoči slana, nestanovitno.

OBTOŽENI OGRSKI POSLANCI.

Budimpešta, 31. marca. Poslanci Zacharijas, Eichner, Hoffmann, Markoš, Madaras in dr. Beck so prišli danes na povabilo na policijo, kjer se jim je povedalo, da se jih zasleduje radi javnega nasilstva nad oblastmi in radi težke telesne poškodbe. Poslanci so protestirali in izjavili, da bodo svojo nedolžnost sijajno dokazali.

LAHOM SE CEDE SLINE PO ABESINJI.

Rim, 31. marca. Laški listi se spričo smrti mogočnega abesinskega kralja Menelika, ki je Lahe potolkel in včeraj umrl na paralizi, veselé, češ, novi kralj, komaj petnajstletni Ligg Jassu, ne bo mogel upornih abesinskih rodov držati skupaj. Novi kralj je sin rasa (kneza) Mikaela, najmočnejšega vojvode v Eritreji. Zato ni popolnoma gotovo, da se bodo laški načrti posrečili.

PRIZNAN ZLOČIN.

Trst, 31. marca. Težak Martin Braico, ki je nedavno v Trstu blizu pokopališča Sv. Ane beba Ferdinanda Abrama iz zločinske poltenosti ubil, je svoj zločin priznal.

LAVA ETNE PRODIRA SILNO HITRO NAPREJ.

Katanija, 31. marca (ob 12. uri dopoldne). Ako se ne zgodi čudež, bodo

kraji južno od Etne: Nicolassi, Borello in Belfasso tekom 24 ur od lave preplavljeni in zasuti. Prefekt in nadškof sta od včeraj v Belfasso, kjer je nevarnost največja.

Katanija, 31. marca. Tu in v Catanzaro se vsak čas ponavljajo močni potresni sunki, a brez škode.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

(Glej podrobno poročilo v »Slovincu«.)

Berolin, 31. marca. Uradno se poroča, da je bilo pri veliki železniški nesreči ubitih 19 vojakov, 43 težko, 50 lahko ranjenih. Nesreča se je zgodila, ker sta ekspresni in vojaški vlak istočasno dobila naznanila, naj vozita v postajo.

OTOK SE JE POGREZNIL.

New York, 31. marca. Iz Kingstowna (Jamaika) poročajo, da se je eden največjih otokov Morant Cays ponižal vsled vulkanskih potresov pod površino morja za več metrov.

VENDAR ENKRAT.

Rim, 31. marca. Laško ministrstvo se je danes definitivno sestavilo.

ZDRAVNIK MORILEC?

Pariz, 31. marca. V Niemsu je aretiran neki zdravnik, ki je na sumu, da je ustrelil svojega svaka, nekega astronoma v Nici. Zdravnik pravi, da je nedolžen in da je aretiran le vsled velike pomote.

Ljubljanske novice.

Ij **»Krščanska ženska zveza«** ima v petek, t. j. 1. aprila, ob 4. uri redno predavanje. Predava veleč. gosp. dr. Josip Jerše. Prosi se obilne udeležbe.

Ij **Za tajnika »Rafaelove družbe«** je imenoval odbor »Rafaelove družbe« g. J. Koželja, sedaj stolnega koralista v Djakovu. G. Koželj nastopi svojo službo dne 1. junija. Vrlemu somišljeniku pristrčno dobrodošlico!

Ij **Nova zima.** Zadnje dni se je iznova znatno ohladilo, na Gorenjskem pa so v zadnji noči dobili nov sneg. Vlaki, ki so davi prihajali z Gorenjskega, so imeli polne strehe snega. — Temperatura je včeraj, posebno pa še danes nagloma padla. Začela je briti mrzla burja, vmes pa snežiti. Krim in tudi drugi dolenski in gorenjski hribi so popolnoma pobeljeni. — Na Semerniku je zapadlo toliko snega, da je imel jutranji brzovlak vsled tega 70 minut zamude. — Iz vseh krajev Bavarske prihajajo poročila, da je padlo mnogo snega. — Iz vseh krajev Ogrske prihajajo poročila, da je zapadlo mnogo snega, ki je poškočeval sadno drevje. — Po vsem Nižjem Avstrijskem sneži. Na Dunaju so ulice pokrite s snegom.

Ij **Deželni predsednik Schwarz** je odpotoval včeraj zvečer za nekaj dni na Dunaj.

Ij **Ljubljanska kreditna banka — Laibacher Kreditbank — Banca di credito di Lubiana** je vpisala v trgovski register na občnem zboru izvoljene člane upravnega sveta. To smo naznanili, da se na to ne pozabi, ako bo kdo druge napadal radi napisov v »Narodu« ali v »Eidinosti«.

Ij **Odvetniško skušnjo** je napravil v Gradcu g. dr. Hubert Souvan.

Ij **Za razširjevalne stroke** v mestni pehotni vojašnici je razpisana javna ponudbena razprava na dan 16. aprila ob 10. uri dopoldne pri mestnem stavbinskem uradu.

Ij **Zopet vlom v Ljubljani.** Dne 23. t. m. so prišli dosedaj še neznani tatovi v hišo št. 10 v Dalmatinovi ulici ter vlomili v podstrežje in odnesli mnogo obleke, čevljev, klobukov, posteljnih odevi i. dr., v skupni vrednosti do približno 500 kron. Vse to so spravili v dve potni košari, potem se pa odpeljali s plenom z izvoščekom na kolodvor. Tudi v hiši št. 5 v isti ulici so vlomili nepoklicani gostje v podstrežje ter tam iz kovčgov pobrali 24 platnenih rjuh, dve jutni preprogi, tri črne šerpe, tri pléte, srebrn nož, šest zlatih žlic za kavo, dva mala zlata križa, tri molitvenike, dve pletene preproge in več drugih pletenin in višnjevo žensko obleko. Vse to so tatovi zložili v dva kovčega in odšli. Tatovi vsekako niso od tukaj doma in jih policija zasleduje. Odpejlali so se baje proti Trstu. Pozor pred nakupom!

Ij **Zamenjana suknja.** Gospod, ki je v soboto, dne 26. t. m., ponoči zamenjal suknjo v kavarni pri Zalazniku, se pozivilja, da jo ne mudoma odda na ljubljanskem magistratu soba št. 3, kjer dobi svojo.

Ij **Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb** v sodnem okraju Ljubljana je imelo včeraj v porotni dvorani občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število članov, osobito še učiteljstvo. Zborovanje je vodil deželnega sodišča predsednik Albert Levičnik, zanimivo poro-

žilo pa je imel marljiv tajnik in duša društva, sod. svetnik Fr. Milčinski. Pojasnil je velevažno napravo, takozvano »zaščitno nadzorstvo«, ki se je drugodi, zlasti po Nemčiji prav dobro obneslo. Upati je, da se bo ta institucija oživitvora tudi pri nas ter da bo mladino ljubeče naše občinstvo potom tega društva tudi dejansko sodelovalo pri odgoji in poboljšanju zanemarjene mladosti. — Iz tiskanega poročila omenjamo, da je društvo za varstvo, vzgojo in oskrbo ljubljanskih otrok izdalo 5425 K. Za mladino izven ljubljanskega sodnega okolišča je društvo potrošilo 3793 kron. Želimo, da bi se občinstvo še bolj zanimalo za to prevažno društvo ter je podpiralo s članarino, ustanovnino, z obleko in drugimi darili.

Ij **Spored komornega večera**, kateri se vrši jutri, v petek, dne 1. aprila, ob 8. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«, je sledeči: 1. F. Mendelssohn: Kvartet za dve violini, violi in čelo op. 44. Molto allegro vivace. — Menuetto. Un poco Allegretto. — Andante espressivo con moto. — Presto con brio. — 2. L. v. Beethoven: Septet za violino, violo, čelo, kontrabas, klarnet, lesni rog in fagot op. 20. Adagio. Allegro con brio. — Adagio cantabile. — Tempo di Menuetto. — Andante. Tema con variazioni. — Scherzo. Allegro molto e vivace. — Andante con moto alla Marcia. Presto. — 3. P. I. Čajkovskij: Utisi iz Florencije za dve violini, dve violi in dve čeli op. 70. Allegro con spirito. — Adagio cantabile e con moto. — Allegretto moderato. — Allegro vivace. — Vstopnice po 2 kroni se dobivajo pri gospe Česarkovi v Selenburgovi ulici. Opozorjamo slav. občinstvo, da so vstopnice vseskozi po 2 K ter sedeži niso numerirani.

Ij **Kranjsko društvo za varstvo živali** daje na znanje, da bo današnja odoroova seja v prostorih pisarne deželne zveze za ptujski promet, Miklošičeva cesta, prtiličje, in ne v hotelu »Lloyd«.

Ij **Kamniški vlak je všel** 30. t. m. je kamniški vlak na postaji Domžale odvozil brez pošnega voza in brzovoznega blaga. Sprevednik je piskal, nek delavec je trobil s trobento, naj se vlak ustavi, pa vse skupaj ni nič pomagalo. Vlak se je splasil, pa je drdral naprej. Ko je prišel že okoli cerkve za vas Štob, se je menda spomnil vlakovodja, la nima vsega s seboj, pa je ustavil vlak in začel iti po rakovo nazaj. Ko so judje videli, da se je vlak ustavil, so mislili, da se je zgodila kaka nesreča. Ker so hiteli na lice mesta. No, ko so zvedeli, kako je kamniški »brzovlak« všel, so se seveda pošteno smejali.

Ij **Vsled opeklin je umrla** v tukajšnji deželni bolnici triinpolletna Marija Rešek, posestnikova hči z Jezera. Vzrok, kakor ponavadi: neprevidnost.

Ij **Za kruhom**. Včeraj se je odpejalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Macedoncev, 25 Crnogorcev in 25 Hrvatov. — S posebnim vlakom se je na Dunaj odpeljalo 190. v Budimpešto pa 200 Lahov. V Kočevje jih je šlo 70. v Rudolfovo 88. na Vič 42, v Ljubljani jih je ostalo pa 70.

Ij **Ljubljansko slovensko gledališče** konča letošnjo sezijo danes z opero »Sabska kraljica«, katera se igra v prid režiserja g. J. Patočka in opernega zbora. Vsi solisti se ta večer definitivno poslovo od slov. odra.

Izvid prof. dr. Hektorja Marchiafava, profesorja na kralj. vseučilišču, ravnatelja zavoda za patološko anatomijo, posvetovaln. zdravnika Nj. Svetosti papeža Pija X. v Rimu.

Gospodu J. Serravallu v Trstu.

Vaše Serravallovo kina vino z železom, ki ste mi ga večkrat prijazno postavili na razpolago, sem dajal prebolelim po infekcijskih boleznih, posebno po dolgotrajni influenci ter slabokrvnim, slabotnim, na želodcu bolnim deklicam. Z veseljem Vam sporočam, da so vino radi uživali in da se je izkazalo kot jako učinkovito.

V Rimu, 10. avgusta 1909.

E. Marchiafava.

Eleorologično poročilo.

Višina in močnem 305-2 m, sred. zračni tlak 736-9 mm.

Dne	Čas opazovanja	Stanje naravnih višin	Temperatura po Celziju	Veljavi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9 zveč.	712-7	28	sr. jug.	oblačno	
31	7. zutr.	734-4	0-4 p.m. svzh.		oblačno	0.6
	2. pop.	736.6	20 st. jvzh.			

Srednja večerajšnja temp. 33° norm 6.4°

Angleška bolezen

uniči zdravje Vašega otroka, ako ne vporabite tako gotovega sredstva.

Scott-ova emulzija

obsega vse potrebne sestavine, da krepi kosti in jih obda s trdimi, zdravimi mišicami. Prednost Scott-ove emulzije, ki jo skrbni starši poj polnoma priznavajo, je ta, da jo mali dojenčki vsled prijetnega in sladkega okusa zelo radi uživajo. Celo ako otroci niti mleka ne prenesejo, prebavijo Scott-ovo emulzijo brez vsake težave.

Scott-ova emulzija

velja v vseh teh slučajih za neprekosno vzor-emulzijo.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Mesto posebnega obvestila.

924

+

Dr. Matej Senčar, c. kr. sodnik na Brdu, javlja za se in vse sorodnike, da mu je umrla dne 29. marca 1910 po dolgi, mučni bolezni, preluba mati

Katarina Senčar.

Pogreb bo 31. marca 1910 ob 9. uri dopoldne pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

919 1

+

Podpisana javljata tužno vest, da je njih iskreno ljubljeni soprog, odnosno brat, svak in stric, gospod

Janko Hudovernik

c. kr. notar v Kranjski gori

danes zjutraj po dolgi, mučni bolezni mirno zaspal.

Pogreb predregega pokojnika bo v četrtek, dne 31. marca 1910 ob 4. uri popoldne iz hiše zalosti na pokopališče v Kranjski gori.

V Kranjski gori, 29. marca 1910.

Marija Hudovernik roj. Gorjup, soproga. — Aleksander H. Hudovernik, c. kr. notar, brat.

Služba

ORGANISTA IN CERNVENIK

se razpisuje v Tunica pri Kamniku. Plača okoli 600 K. Nastop s 24. aprilom ali 15. julijem 1910. Prednost ima cecilianec. Prošnje na župni urad v Tunica. 909 3-1

Skoro 800

pianino

se prodaja po zelo nizki ceni. Na ogled pri urarju Hočala »PRI MARICU« in.

Modni salon Ivana Schiller

= So. Petra cesta št. 31 =

priporoča

lepo izbiri damskih, dekliških in otroških klobukov.

731 (1)

Popravila ceno in točno!

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Priporoča se

največja zaloga oblek za gospode in dečke

Solidna postrežba!
Nizke cene!

A. Lukič

Ljubljana, Pred Skofijo 19

Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 31. marca.

Pšenica za april 1910	13.47
Pšenica za okt. 1910	13.44
Pšenica za maj 1910.	11.29
Rž za april 1910	8.53
Rž za okt. 1910	8.49
Oves za april 1910	7.16
Koruzna za maj 1910	6.13

Efektiv: stalno.

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke

v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.

Obstoj trd-e čez 40 let!

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

798

proda po jako ugodni ceni

županstvo v Boh. Bistrici.

šivilje

se takoj sprejmejo na Stari pravdi št. 3, I. nads. 917 1-1

DEKLICA

z dežele, ki zna nekoliko kuhati in likati, želi kake primerne službe pri kaki kršćanski boljši rodbini kot pomočnica kuharici.

Ponudbe pod šifro »Marijanca 200« na upravo tega lista. 916 3-1

Odvetnik dr. Igo Janc

847 naznanja, da je odprl

v Postojni svojo pisarno.

NOVOST! 30 vinarjev komad NOVOST!

Aparat za pletenje in kvačkanje „Ideal“

(N. dr. p. št. 191.115, avstr. ogr. p. št. 38518). »Ideal« nadomešča ovijanje niti okoli prsta, osigura enakomerno delo pri pletenju in kvačkanju, onemogočuje zastrupljenje krvi z barvastim pletivom, preprečuje takozvani pletilni krč in utrujenost pri učečih se otrocih in daljšem delu, pospeši delo. Dobi se v vsaki tovrstni trgovini. Več o tem podrobni prospekti.

912 Avstr. ogr. lastniki patenta in razprodajalnica

Adler, Zeisel & Co., Dunaj II., Praterstrasse št. 66.

Takoj se prodaja zaradi bolezni 903 4 1

mala, dobro idoča gostilna

z lepim senčnatim vrtom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po po-zvetju. 3281

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železnika postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

922 3-1

Poslovodja

se išče pri parni žagi: turjaške graščine: Pošta Studenec pri Ljubljani.

Šivilje

se sprejmejo takoj pri A. SINGER, Gosposka ulica št. 4. 923 1-1